

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Ghenadie Nicolaev,
judecătorii – Petru Moraru și Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Dumitru Marinescu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Călărași din 10 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017, în cauza penală în privința lui

Cornos Eugeniu Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat r-nul Xxxxx, Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.11.2015 - 10.03.2016;

Instanța de apel: 05.04.2016 - 15.03.2017;

Instanța de recurs: 13.07.2017 - 01.11.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 10 martie 2016, Eugeniu Cornos a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

Prin aceeași sentință au fost condamnați și Andrian Ceban cu Victor Guzun, însă hotărârile judecătorești cu recurs ordinar în privința acestora nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt, că Eugeniu Cornos la 12 noiembrie 2015, aproximativ la ora 02:38, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Andrian Ceban și Victor Guzun, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, forțând ușa au pătruns în magazinul ÎI „Popa Igor” amplasat pe adresa or. Xxxxx, str. Xxxxx, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari, în sumă totală de 29402,5 lei.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Eugeniu Cornos să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

În argumentarea apelului a invocat că, prima instanță nu a atras atenția asupra faptului că mărimea prejudiciului cauzat prin infracțiune, a fost indicat de partea vătămată care a eliberat organului de urmărire penală un act oficial de calcul al prejudiciului, mai mult, în ședința de judecată nu a fost stabilit cu certitudine suma

prejudiciului de 29402,5 lei, deci greșit prima instanță a determinat această sumă, deoarece comercializarea bunurilor sustrase aveau un preț stabilit și în total aveau valoarea de 50987 lei.

La fel, prima instanță a aplicat inculpatului o pedeapsă penală prea blândă, fără a se ține cont de gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite de acesta, de faptul că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, nu este angajat în câmpul muncii și nu se cunosc sursele de existență ale acestuia, duce un mod de viață parazit.

3.1. Avocatul Viorel Slabu în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă prin prisma art. 79 Cod penal, inclusiv să fie încetat procesul penal în legătură cu împăcarea părților.

În susținerea cerințelor sale a invocat că, partea vătămată a declarat că nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, fiindu-i restituit deplin prejudiciul cauzat, iar inculpatul a recunoscut vina parțial, se căiește sincer, nu are antecedente penale, se caracterizează satisfăcător, are loc permanent de trai.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017, a fost respins ca nefondat apelul apărării, admis apelul procurorului, casată total sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Eugeniu Cornos a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

4.1. Pentru a se pronunța instanța de apel a constatat în fapt că, Eugeniu Cornos la 12 noiembrie 2015, aproximativ la ora 02:38, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Andrian Ceban și Victor Guzun, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, forțând ușa au pătruns în magazinul ÎI „Popa Igor” amplasat pe adresa or. Xxxxx, str. Xxxxx, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale, cauzând astfel părții vătămate o pagubă considerabilă, în sumă totală de 29402,5 lei.

4.2. La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut ca fiind pertinente și concludente declarațiile părții vătămate Igor Popa care coroborează cu declarațiile martorilor Ilie Stratan și Cristin Șoroc.

Instanța de apel a indicat că, inculpatul a săvârșit acțiunea prejudiciabilă exprimată prin sustragerea pe ascuns a bunurilor părții vătămate Igor Popa, obținând posibilitatea reală de a se folosi și dispune de bunurile luate, acționând intenționat, urmărind scopul de cupiditate.

La fel, instanța de apel a notat că infracțiunea de furt incriminată a fost săvârșită în contextul agravantei prevăzute la lit. b) alin. (2) art. 186 Cod penal, dat fiind faptul că la săvârșirea laturii obiective, împreună cu Eugeniu Cornos au participat și Andrian Ceban cu Victor Guzun, fiecare acționând în calitate de autor, precum și în prezența agravantei prevăzute de lit. c) al aceluiași articol - prin pătrundere, deoarece aceștia au intrat pe ascuns într-o încăpăre - magazinul ÎI „Igor Popa”, în scopul sustragerii telefoanelor mobile, pătrunderea fiind ilegală.

În continuare, instanța de apel nu a reținut poziția acuzării referitor la faptul că, paguba materială cauzată părții vătămate Igor Popa constituie suma de 50987 lei și nu se califică ca „proporții mari”, deoarece se combate prin facturile fiscale cu seria și nr. DV 4408803 din 04.08.2015, JV 4115192 din 06.10.2015, JV 4114932 din 22.09.2015, JV 4115441 din 03.11.2015, DV 8141227 din 02.12.2014, anexate la materialele cauzei penale (f.d.16-20, vol. I), potrivit cărora telefoanele mobile au următoarele prețuri: „Blade L3” - 1900 lei per bucată - 2 bucăți; „LG C50” - 2225,00 lei per bucată - 2 bucăți; „HTC 510” - 2400 lei; „Samsung L200” - 2540,83 lei per bucată - 2 bucăți; „Samsung J500” - 4133,33 lei; „Samsung J110” - 1999,17 lei per bucată - 2 bucăți; „LG Y30” - 1415,83 lei; „Tab 3-T116” - 2666,67 lei; „Samsung G350” - 1456,67 lei, ceea ce în total constituie 29402,5 lei.

În acest sens, instanța de apel a reținut și declarațiile părții vătămate Igor Popa care a menționat că prețul pentru telefoane a fost indicat luând în considerație prețul lor de vânzare cu includerea cheltuielilor pe care le suportă, dar nu prețul de livrare.

Astfel, cu trimitere la prevederile art. 126 Cod penal, modificat prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, instanța de apel a reținut că, urmare a acțiunilor inculpatului, părții vătămate i-a fost cauzată o daună materială considerabilă, deci, infracțiunea de furt a fost săvârșită în contextul agravantei prevăzută la lit. d) alin. (2) art. 186 Cod penal, iar acuzarea nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente faptul că valoarea pagubei materiale constituie „proporții mari”, și anume suma de 50987 lei.

4.3. La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel cu trimitere la prevederile art. art. 1, 61, 75, 76, 77 Cod penal, a indicat că, Eugeniu Cornos a săvârșit o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave, nu are persoane la întreținere, nu are antecedente penale, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, ca circumstanță atenuantă a fost reținută săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, iar circumstanțe agravante nu au fost reținute.

Totodată, instanța de apel a constatat că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc și fără izolarea acestuia de societate, ținând cont de consecințele survenite și personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost tras la răspundere penală, este la prima abatere de la legea penală, acordându-i șansa de reintegrare în societate.

4.4. Instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele invocate de apărare în apel, menționând că, inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, ultima declarând că nu are pretenții de ordin material sau moral față de acesta, însă circumstanțele date nu sunt suficiente și nu constituie circumstanțe excepționale pentru aplicarea pedepsei sub formă de amendă prevăzută de sancțiunea art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, reieșind din faptul că inculpatul nu este angajat în câmpul muncii, respectiv, nu dispune de mijloace financiare pentru achitarea amenzii.

La fel, instanța de apel nu a găsit temei privind aplicarea art. 109 Cod penal, în sensul dispunerii încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților, deoarece partea vătămată Igor Popa nu și-a manifestat acordul privind încetarea

procesului penal în legătură cu împăcarea părților, dânsul indicând că nu are pretenții față de inculpat, fapt care, însă, urmează a fi luat în considerație la individualizarea pedepsei penale.

4.5. Cu referire la poziția acuzării privind aplicarea unei pedepse penale mai aspre, instanța de apel a notat că procurorul nu a făcut referire la date obiective și subiective care să vizeze în special, împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și pe parcursul procesului penal, care să justifice aplicarea unei pedepse penale mai aspre.

5. Avocatul Dumitru Marinescu în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea cerințelor sale apărarea a invocat, că ședința de judecată în cadrul instanței de apel a avut loc fără participarea inculpatului, iar procedura aducerii silite și anunțării în căutare a inculpatului nu a avut efect și nu a realizat înștiințarea ultimului despre examinarea apelurilor.

Având în vedere, că partea vătămată nu are pretenții față de inculpat, prejudiciul i-a fost restituit pe deplin, inculpatul a recunoscut vina, se căiește de cele săvârșite, antecedente penale nu are, se caracterizează satisfăcător la locul de trai, instanța de apel urma să aplice prevederile art. 109 Cod penal sau Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 „Cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova”, or, aplicarea prevederilor enunțate supra, era imposibilă datorită lipsei inculpatului la ședința de judecată a instanței de apel, care era obligată să asigure citarea inculpatului.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, menționând că instanța de apel întemeiat și legal a examinat cauza în lipsa inculpatului, care fiind citat repetat în ședința de judecată, nu s-a prezentat, fiind dispusă aducerea forțată, după care a fost anunțat în căutare.

Astfel, în opinia procurorului, în cadrul judecării cauzei în instanța de apel, nu a fost încălcat dreptul inculpatului la participarea în instanța de judecată, întrucât potrivit art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, acesta a fost citat în condițiile legii.

Totodată, decizia adoptată de instanța de apel cuprinde răspunsuri la toate motivele relevante pe care se întemeiază soluția, fiind în corespundere cu prevederile procesual penale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal sesizează că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel în lipsa unei părți care legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate.

Instanța de recurs reține că acest temei la care se referă autorul recursului nu își găsește reflectare în speța dată, or, instanța de apel corect a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

În acest context, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a dispus citarea inculpatului pentru ședințele de judecată din 13 aprilie 2016, 04 mai 2016, 25 mai 2016, 06 iulie 2016, 21 septembrie 2016, 02 noiembrie 2016, 07 decembrie 2016, 18 ianuarie 2017, însă acesta din motive necunoscute instanței nu s-a prezentat.

Totodată, pentru ședința de judecată preconizată pentru 08 februarie 2017, a fost dispusă aducerea forțată a inculpatului Eugeniu Cornos (f.d.125, vol. II), iar potrivit răspunsului și raportului colaboratorilor Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă, inculpatul și-a schimbat locul de trai (f.d.121-122, vol. II).

Astfel, la 08 februarie 2017, instanța de apel a admis parțial demersul procurorului și a dispus anunțarea în căutare a lui Eugeniu Cornos (129, 138-142, vol. II), iar la 17 februarie 2017, în privința acestuia a fost intentat dosar de căutare (f.d.152, vol. II).

Potrivit art. 321 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor când:

- 1) inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță;
- 2) inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui;
- 3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare, când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa.

În cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului și, după caz, a reprezentantului lui legal este obligatorie.

În caz de neprezentare a inculpatului în instanță, judecarea cauzei se amână, cu excepția cazurilor menționate supra.

Instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea silită a inculpatului și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare.

Totodată, în instanța de apel interesele inculpatului au fost reprezentate de

avocatul Marin Dumitrescu, care l-a întrebat instanța privind posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatului, a declarat că este posibil (f.d.158, vol. II).

În plenitudinea circumstanțelor enunțate, Colegiul penal constată că instanța de apel, în ședința din 15 martie 2017, audiind opinia participanților, just a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului (f.d.157-162, vol. II).

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de recurent.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dumitru Marinescu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017, în cauza penală în privința lui *Cornos Eugeniu Xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 noiembrie 2017.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecătorii

Petru Moraru

Nadejda Toma